

Bitay Márton állami földekért felelős államtitkár a halgazdálkodási ágazat irányítójaként az ágazatot érintő legaktuálisabb kérdésekről adott számot.

Ha augusztus második hétvégéje, akkor irány Nagybaracska, ahol idén a 28. Sobri-kupa halfőző versenyt rendezték meg. Sobri Farkas József történelmet írt a halászlé-főző tudományával, örökségül hagyva a község vezetésének a róla elnevezett verseny megrendezését.

A Víz-Hal-Ember Közhasznú Alapítvány célja a halas gasztronómia, illetve a halételek fogyasztásának népszerűsítése (népi étkezési szokások) és hagyományainak ápolása.

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

XVII. évfolyam
2016. szeptember

Halászati Lapok

A Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók Szövetségének Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György

Tihany méltó helyszínt biztosított

Augusztus utolsó hétvégéjén, 27-én, a megszokott időpontban zajlott a 42. Országos Halfőző Verseny. A Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók Szövetsége (MAHAL) a házigazdával, a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.-vel közösen mindent megtett azért, hogy ne csak a versenyzők, hanem az ide látogató közönség is jól érezze magát. Nem volt hiábavaló az erőfeszítésük, mert amíg a versenyzők a változatos halételek elkészítésével voltak elfoglalva, addig a nagyszínpadon zajlottak a közönségcsalogató programok. Tegyük hozzá, hogy az időjárás is a kegyeibe fogadta a szervezőket, mindenki megérezte, hogy mi is az a balatoni nyár. Jövőre, a MAHAL 60. születésnapját ünnepeelve a Vajdahunyadvárban rendezik meg a 43. Országos Halfőző Versenyt.

Dr. Németh István, a MAHAL elnöke a zsűrizésből is kivette részét, hiszen a vegyes halétel kategóriában kóstolta a – véleménye szerint – jobbnál jobb ételeket. Az egész rendezvényt értékelve elmondta, hogy az idei, 42. Országos Halfőző Verseny az elmúlt években rendezett versenyek közül az egyik legjobban sikerült. A Balaton parti, a Tihanyi-öböl nyújtotta csodálatos látvány és a jó idő közrejátszott abban, hogy a versenyt több száz külső vendég is meglátogatta. Az elnök hangsúlyozta, hogy a versenyt a jövőben is minél nyitottabbá kívánják tenni, mert nemcsak magukat, a halászsokat akarják meggyőzni arról, hogy milyen kiválóak a halételek, hanem a nagyközönséggel is szeretnék megszerettetni a halat, ezáltal őket is rendszeres halfogyasztóvá kívánják tenni. Az idei rendezvény ennek a célkitűzésnek nagy részben már eleget tett, ami annak is köszönhető, hogy a MAHAL ügyvezetése, Dr. Szathmári László igazgató vezetésével, példamutató szervezőmunkát végzett Sziráki Bence főmunkatárssal, és ugyancsak nagy köszönet jár a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. dolgozóinak. Köszönet a kiváló munkáért, már csak azért is, mert az előző napi halászból is baráti légkörben, jó hangulatban telt, mondta az elnök. A zsűrizéssel

kapcsolatban Németh István elmondta, hogy ezen a versenyen is beigazolódtott, hogy a jó minőségű hazai haltermékek igen változatosan készíthetők el, és úgy gondolja, hogy mindenki megtalálta a számára kedves ízeket.

A rendezvényen – immár mondhatni, hagyományosan – a Magyar Akvakultúra Szövetség (MASZ) vezetése is képviseltette magát. Dr. Váradi László elnök és Dr. Szűcs István alelnök ugyancsak kivette a részét a zsűrizésből, hiszen mindketten más-más kategóriában bírálták a halételeket. Az elnök a MASZ-vezetőkkel is egyeztetett arról, hogy jövőre ünnepli a MAHAL a megalakulása 60. évfordulóját, s ebből az alkalomból Budapesten, a Vajdahunyadvárban kívánja a szövetség a 43. Országos Halfőző Versenyt megrendezni. De itt már a reményeik szerint egy új, átalakult szövetség lesz a rendező, mivel nagy erővel zajlik a szakmai szervezetté való átalakulás. Az elnök azt reméli, hogy még több tagszervezet és látogató fogja emelni a budapesti rendezvény színvonalát. A szövetség tehát átalakul, mivel a két érdekvédelmi szervezetnek azonosak a céljai, mivel megszűntek azok az okok, amelyek miatt két szervezetet kellett fenntartani. Ez nem volt rossz a magyar halásztársadalomnak, mert az

FOTÓK: HAJTUN GYÖRGY

Dr. Németh István: Ezen a versenyen is beigazolódtott, hogy a jó minőségű hazai haltermékek igen változatosan készíthetők el

elmúlt 5-6 évben lendületet vett az érdekvédelmi munka, a szakmai, tudományos tanácskozások szervezése. Az új szakmai szervezettel 2017-ben ismét új lendületet kap a halászati érdekképviselet. Ez rá is fér a magyar halásztársadalomra, mert millió gonddal-bajjal, jövedelmezési és áfa-problémákkal küzdenek a cégek. Egységes fellépéssel több eredmény érhető el az ágazat számára, mondta végzetül Németh István.

Az egyesületi folyamatot mindkét szervezet tagságának több mint 90 százaléka támogatja, vagyis a többség akarta fog érvényre jutni. Szeptemberben már véglegessé válik az új szervezet új alapszabálya, így októberben már a közös alakuló közgyűlést is összehívják. Az elnök szerint a korábbi vitákat sikerült nyugvópontra vinni, így a vagyon és az afeletti jogok gyakorlásának kérdése is tisztázódott. Tény, hogy társadalmi szervezetből nem lehet a vagyont kivinni, elosztani, de a szövetség alapító tagjainak továbbra is beleszólásuk van abba, hogy miként használhatja fel az új szövetség a vagyonát. Az ▶

► is tisztázódott, hogy mindkét fél egyenrangú partnerként lép be a szakmaközi szervezetbe, s mindkét szervezetnek jogutódja lesz az új érdekképviselet.

Az elnök az egyesüléssel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a szakmaközi szervezetté válás új jogosítványokkal is felhatalmazza a szövetséget. Kartellgyanú nélkül lehet majd a piaci árakban egyeztetni, termelői szervezetek létrehozását lehet szorgalmazni, a piaci folyamatokra nagyobb hatást lehet gyakorolni. E többletmunka elvégzéséhez szükség van az ügyvezetés erősítésére, a szakapparátus létszámának a bővítésére is, s olyan szakemberekre van szükség, akik a halászati és az érdekvédelmi ügyekben is járatosak. Ez a megújítási folyamat egyébként már megkezdődött. Az elnök bízik abban, hogy a halászati érdekképviselet 60. születésnapján már egy olyan halfőző versenyen lesznek túl augusztus utolsó hétvégéjén, hogy egy erős halászati és akvakultúra szervezetben történt meg a halászati fesztivál szervezése, rendezése,

mégpedig a kormány támogatásával. Ezt azért is fontos hangsúlyozni, mert nem győzzük a közvéleménybe sulykolni, hogy a hal egészséges étel. A hazai halfogyasztás növelése népegészségügyi kérdés is, hiszen ha több halat fogyasztunk a jelenleginél – s ezt az évi 5,2 kilogramm/fő/év mennyiséget nem volna nehéz akár megduplázni – akkor egészségesebben és hosszabb ideig élünk, kevesebbet járunk orvoshoz, kevesebb gyógyszert kell szednünk. De árkérdés is a halfogyasztás növelése. A szövetség évek óta levélben kéri a döntéshozókat arra, hogy a hal áfája is legyen 5 százalékos. A legutóbbi levélből, amely *Lázár János* minisztertől érkezett, az olvasható ki, hogy a kormány 2018-ban nemzeti konzultációt kíván rendezni a hal áfájának csökkentéséről.

Németh István azzal zárta mondanóját, hogy a halfőző versenyeken, így a tihanyi rendezvényen is a halételek széles tárházával találkozhatunk a fogyasztó.

Váljon a hal a hétköznapi ételvé!

Egy szekeret kell tolni

Dr. Szűcs István, a Magyar Akvakultúra Szövetség (MASZ) általános alelnöke – miként *Dr. Váradi László*, a MASZ elnöke – rendszeres résztvevője az országos halfőző versenynek, olyannyira, hogy az öt zsűri egyikében évek óta bírálja, minősíti a halételeket. Az idén a Tihanyban megrendezett versenyen az egyéb halételek kategóriában vett részt a zsűri munkájában, és véleménye szerint jobbnál jobb halételek közül kellett kiválasztaniuk a legjobbat, ami nem volt mindig egyszerű feladat.

Az alelnököt természetesen megkérdeztük a két szervezet egyesüléséről. Szerinte ez azért nehéz kérdés, mert azok a személyes konfliktusok, sérelmek, véleménykülönbségek, amelyek a szétváláshoz vezettek, nem múltak el nyomtalanul. Ugyanakkor az elmúlt években a két szervezet nagyon sok, az ágazatot érintő kérdésben közösen lépett fel, sok közös szakértői döntéstámogató anyag készült a kormányzat, illetve az egyéb döntéshozó szervek számára, vagyis többször előfordult, hogy „ugyanazon szekeret kell tolni” mindkét szervezetnek. Az alelnök bízik abban, hogy ha a két szervezet egyesül, akkor az új, szakmaközi minősítéssel is rendelkező szervezetben a két elődszervezetnek csak az erősségei fognak továbbélni. Az új szakmaközi szervezet alapszabály-tervezetét nemcsak a MAHAL, hanem a MASZ is véleményezte, kiégszítette, így a két szervezet vezetése megállapodott abban, hogy a kijelölt delegációk szeptember 9-én asztalhoz ülnek (ez a cikk megjelenésére már megtörtént), és egységesítik, véglegesítik a *Dr. Mikó András* ügyvéd által elkészített alapszabály-tervezetet.

A további menetrend szerint október közepén a két szervezet külön-külön közgyűlésen fogadhatja el az egyesülést, ahol a tagok megismerhetik az új szervezet alapszabály-tervezetét is. Még aznap délután célszerű a szakmaközi szervezet alakuló közgyűlését is megtartani, amelyen az új szervezetnek először a tagságát kell számba venni, azután a vezetést is meg kell választani. Az alelnök hangsúlyozta, hogy nagyon fontos mindkét szervezet tagságának a jelenléte, mert az alakuló közgyűlésen kell mindenkinek egyénileg nyilatkoznia arról, hogy tagja kíván-e lenni a mindkét szervezet jogutódjaként létrejövő új szakmaközi szervezetnek. A következő lépés a szakmaközi szervezeti cím elérésének előkészítése, amelyről tudni kell, hogy az elismeréshez Fazekas Sándor miniszter aláírása szükséges. Ha mindaz gördülékenyen lezajlik, akkor idén december

Teljes gözzel készülnek az előlegek kifizetésére

Dr. Gyuricza Csaba, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal elnöke immár tapasztalt zsűritagként vett részt a vegyes halételek kategóriájában. Az elnöknek – ahogy ezt már többször megírtuk – szoros kötődése van a halhoz, a halételekhez, de úgy is fogalmazhatjuk, hogy az egészséges életmódhoz elengedhetetlen a rendszeres halfogyasztás. Gyuricza Csaba bevallása szerint az utóbbi években egyre több halat fogyaszt a családja, s talán itt is érződik a versenyen való részvétel hatása. Elsősorban azért, mert igen változatos, kiváló halételekkel találkozhat az ember, s a hatás abban is megmutatkozik, hogy a zsűriben kóstolt ételek egyikét-másikat odahaza is elkészíti. Az elnök – a családtagok és a barátok véleménye szerint – már kiváló dunai halászlét főz a bográcsban, de más itthon termelt halfajból (harcsa, csuka, süllő, pisztráng, stb.) is jut a családi asztalra. A zsűrizést azért vállalja el Gyuricza Csaba, mert egyrészt jó társaság gyűlik össze, másrészt újabb receptekkel bővítheti a tudását. A versenyen beigazolódik, hogy halételek készítésében is korlátlanok a lehetőségek.

Ami a hivatal helyzetét illeti, az elnök elmondta, hogy teljes gözzel készülnek az agrártámogatási előlegek kifizetésére. Ez mindig óriási feladat, és nagy munka a hivatal dolgozóinak, de az a cél, minél több jogcímen megtörténjen az előleg kifizetése. Az elnök hangsúlyozta, hogy jól állnak az előkészítésben, és október közepén indítják az előlegeket a gazdákhoz. Él egy olyan kormánydöntés, ami alapján fel kell készülniük arra, hogy a támogatások kifizetése egy átalakított szervezetben valósuljon meg. Ehhez az átalakuláshoz az MVH minden szükséges lépést megtesz, s arra törekszik, hogy az átalakulás gördülékenyen menjen végbe. Az átalakulás komoly munkát igényel nemcsak az MVH-tól, hanem a kormányzat különböző szintjén érintett hivatali szervezetektől is. A legfontosabb azonban az, hogy a gazdák ne érezzenek meg semmit a változásból. Csak olyan átalakítás fogadható el mindenki számára, ami a gazdáknak nem okoz „károkat”, sőt még kedvezőbbé válik a kifizetések rendszere. Azt ugyanis tudomásul kell venni, hogy az MVH is szerves része a kormányzati struktúrának, így a hivatal az Államkincstárba integrálva hatékonyabb munkát végez. Az átalakulást azonban az Európai Unió normái, előírásai szerint kell lebonyolítani, mondta végzetül Gyuricza Csaba.

Dr. Gyuricza Csaba, az MVH elnöke, és Dr. Váradi László, a MASZ elnöke is jól érezték magát

moly munkát igényel nemcsak az MVH-tól, hanem a kormányzat különböző szintjén érintett hivatali szervezetektől is. A legfontosabb azonban az, hogy a gazdák ne érezzenek meg semmit a változásból. Csak olyan átalakítás fogadható el mindenki számára, ami a gazdáknak nem okoz „károkat”, sőt még kedvezőbbé válik a kifizetések rendszere. Azt ugyanis tudomásul kell venni, hogy az MVH is szerves része a kormányzati struktúrának, így a hivatal az Államkincstárba integrálva hatékonyabb munkát végez. Az átalakulást azonban az Európai Unió normái, előírásai szerint kell lebonyolítani, mondta végzetül Gyuricza Csaba.

(Folytatás a 4. oldalon)

Az FM-nek is fontos az akvakultúra fejlesztése

Bitay Márton állami földekért felelős államtitkár, a halgazdálkodási ágazat irányítójaként az ágazatot érintő legaktuálisabb kérdésekről adott számot.

• **Az utóbbi két évben minden a horgászokról, a horgászatról szólt. Csak az uniós direktívák miatt él-e a MAHOP? Fontos-e ez a kis ágazat a tárcáknak?**

– Először is néhány fontos helyreigazítást tennék. Mindenekelőtt a MAHOP nem „csak az uniós direktívák miatt él”. A MAHOP nem azért van, mert azt az EU ránk erőltette. Magyarország sokat dolgozott azért, hogy az ágazat megkapja ezt a támogatást, és a magyar szakdiplomácia nagy sikerének tekinthetjük, hogy az általánosan csökkenő halgazdálkodási támogatások ellenére Magyarország realitásként mintegy 12 százalékkal növelni tudta az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból kapott támogatást. Az akvakultúra fejlesztése a szakigazgatás fontos prioritása volt az előző ciklusban, és a mostaniban is az maradt. Az FM – valamint a kormány és az Országgyűlés – „A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény” megalkotásával már 2013-ban jelezte, mit gondol a halászati ágazatról: fenntartandó, fejlesztendő értéknek nem a szűken értelmezett halászat, hanem a halgazdálkodás tartható. Figyelembe véve a természetes vízi horgász, és a halász ágazatok társadalmi és gazdasági mutatóit, belátható, hogy nem álltak egy szinten. Alapvető fontosságú, hogy maga a halászat nem tűnik el, „csak” a kereskedelmi célú halfogas helyett kezelési, beavatkozási eszközzé válik. A halászatra és a halászok skatudására akkor is szükség lesz, ha ivadégmentést kell végezni, vagy ha valamilyen előre nem tervezhető körülmény miatt menteni kell akár a teljes halállományt.

• **Az országos halfogyasztási adat naprakész kiszámításához megkaphatja-e a szövetség a NÉBIH által üzemeltetett Országos Halgazdálkodási Adattár információit, amelyek – tudomásunk szerint – nyilvánosak?**

– Így van, az Országos Halgazdálkodási Adattár információi – a vonatkozó törvényekben foglalt korlátozásokkal – nyilvánosak, ezeket a NÉBIH kérésre kiadja. Azonban megjegyzem, hogy a halfogyasztás számításához ez az adat semmiképpen sem lesz elegendő. Az AKI a halfogyasztást a nemzetközi elvárásoknak megfelelő, meglehetősen komplex módszertan szerint számítja, együttműködésben a NÉBIH, a KSH, és az FM szakfőosztályának szakembereivel.

• **Elégedettek-e a természetes vizek újrahasznosítási folyamatával?**

– A nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek állapotot megillető halgazdálkodási jog hasznosítására, jellemzően 15 éves időtartamra szóló haszonbérleti szerződések érvényességének lejáratára miatt, a hasznosítást megalapozó új szerződések megkötése szükségszerű elem. Úgy látom jól halad ez a munka.

• **Lát-e megoldást arra, hogy a természetes vizekből kifogott halakat ne csak a horgászok, és családtagjaik, hanem a civil magyar állampolgárok is fogyaszthassák?**

– Elsősorban fontos megjegyezni, hogy többségében most sem a helyi természetes vizekből, hanem a hazai akvakultúra ágazatból származó hal kerül a vendéglátóhelyeken az asztalra vagy éppen kereskedelmi forgalomba. A természetes vízi kereskedelmi célú halászat megszüntetését követően is megvan a lehetőség, hiszen a nélkül is eljuthat a természetes vízből származó hal ezekhez az emberekhez, hogy az azokat legálisan kifogó horgász kereskedelmi forgalomba hozza. Az ökológiai célú, szelektív halászat során kifogott hal – fogási tanúsítvány birtokában – továbbra is értékesíthető.

• **Eldölt, hogy a vízkészlet járulékot ismét fizetniük kell a tógazdaságoknak. Tesz-e azért a tárcá, hogy ez a díj minél kisebb legyen?**

– Természetesen, az FM mindent megtett a tógazdaságok vízkészlet-járulék (VKJ) fizetési kötelezettségének csökkentésére, amire az adott körülmények között lehetősége volt. Azt látni kell, hogy a VKJ visszaállítása (illetve a víztakarékosságra ösztönző vízársulati kialakítása) a Víz Keretirányelvből levezetett elvárása az Európai Bizottságnak. Amennyiben ez nem történik meg, a Bizottságnak megvan a lehetősége (amellyel jelezte, hogy élni is fog), hogy felfüggeszesse az EMVA, és az ETHA kifizetéseit. Az FM munkatársai folyamatosan figyelemmel kísérték a kapcsolódó jogszabályok előkészítését, számos egyeztetésen részt vettek, mind a hazai kormányzati partnerekkel, elsősorban a BM-mel, mind európai szinten, a partnerországok gyakorlatának felmérése céljából. Az egyeztetések eredményeként elfogadható kompromisszumra sikerült jutni a tógazdaságok által fizetendő VKJ mértékét illetően, illetve

Fotó: FM

Bitay Márton Örs: A MAHOP nem azért van, mert azt az EU ránk erőltette

fontos további eredményként a törvénybe bekerült mind a tél végi többletvizek batározásának, mind a tartósan vízhiányos időszakban a halgazdálkodási vízhasználatnak a díjmentessége.

• **Az élelmiszerek áfa csökkentési folyamatába a hal még mindig nem tudott bekerülni. Fazekas Sándor miniszter arról tájékoztatott, hogy ha a gazdaság jól teljesít, akkor a hal áfája is mérséklődik 5 százalékra 2018. január elsejétől. De jó volna ezt az időpontot előbbre hozni, már csak azért is, mert a horgászegyesületeket is jelentősen terheli a 27 százalékos áfa a hal betelepítésekor.**

– Sajnos a helyzet a kérdésben megfogalmazottakkal szemben sokkal bonyolultabb. A kormányzat komplex fejlesztési stratégia mentén igyekszik fejleszteni a hazai haltermelést, támogatni a hazai termelésű haltermékek feldolgozását és piacra jutását, valamint javítani a halfogyasztást – azon belül kiemelten a hazai termelésű halak fogyasztását. Ezen intézkedéseknek potenciálisan része lehet a hal és haltermékek ára ÁFA tartalmának a kedvezményes kategóriába történő besorolása is. Azonban ez a célkitűzés csak a költségvetési hatások figyelembe vétele mellett valósítható meg. Mivel a kormány a költségvetési mozgásteret figyelembevételével már döntött a következő két évben kedvezményes áfa-kulcs alá sorolandó tételről, ennek jelenleg nincs aktualitása. Természetesen a körülmények esetleges jövőbeli változása esetén a kormányzat ismételtelen meg fogja vizsgálni a módosítás lehetőségét.

– H. GY. –

(Folytatás a 2. oldalról)

berre már szakmaközi szervezetként koncentrálhat a szövetség a kibővített feladatkörének végrehajtására, a stratégiai célok megvalósítására.

A kibővült feladatkörrel az alelnök elmondta, hogy várhatóan a korábbi terméktanácsai funkciók is meg fognak jelenni az új szervezetben. Olyan feladatok ezek, amelyekkel eddig egyik szervezet sem foglalkozhatott. Külön hangsúlyt kap majd a termelői szervezetek létrehozatala, feladatköre, a piacszervezés, az egységes árualap biztosítása, annak ellenőrzése, nyomon követhetősége, stb., másfelől pedig el kell látni az ágazat szakmai érdekképviseletét. Külön felhívta a figyelmet arra, hogy jó és konstruktív együttműködést kell kialakítani a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával.

Az egyesüléssel új perspektíva nyílik meg az ágazat szereplői előtt, de részben éppen ezért történik az átalakulás is. Sok egyéb dologra is oda kell figyelni, például arra, hogy a MAHOP Monitoring Bizottságában a jelenlegi két mandátumot meg kell tartani az egyesülést követően, mert ha nem, akkor az ágazat érdekérvényesítő

tő képessége csökken. Az új szervezetben új szemlélettel kell az ügyeket intézni. Dr. Szűcs István nyomatékosan kért mindenkit, hogy csak akkor vállaljon pozíciót, ha lesz ideje, energiája a feladatok ellátására, továbbá véleménye szerint úgynevezett „alvó bizottságokra” a jövőben nincs szükség, mondta végezetül az alelnök.

A múlt üzenete

Szári Zsolt, a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. vezérigazgatója elégedett lehetett a helyszínválasztással, hiszen a Balaton környéke számos szép történelmi helyszínt biztosíthatott volna, de Tihany több szempontból is az élre ugrott. Egyrészt csodálatos a környezet, s a magyar tenger összeszűkülése révén szinte az egész tó belátható. Másrészt a halászoknak is kultikus a hely, hiszen itt zajlott a tihanyi őshalászat. A tihanyi kilátóból irányították több száz éven keresztül a látott hal, a gardarajok lehalaszását. Ennek az emlékeknek, a régi halászati tevékenységnek, a halászelétek minden egyes elemét felfedezhetjük itt. Herman Ottó is igen kedvelte a Tihanyi-félszigetet. Amikor 1886-ban itt járt, akkor ő már nem láthatta azt a gardahalászatot, amit a könyvében

megörökített, csupán az elbeszélésekből, az idősebb halászmesterek emlékeiből állt össze a kép. Egyébként azért nem láthatta a gardahalászatot, mert az 1880-as évekre már túlhalaszták a Balatont, és a garda állománya nagyon lecsökkent. A balatoni halászok egyébként a tiszai halászkortól tanulták meg a nagyhalás halászat mesteriségét, mivel volt egy időszak, amikor a Tiszán nagyon nagy aszályok dúltak, és a halászok szabályosan az éhhalál elől menekültek ide a Balaton partjára. Herman Ottó idejére tehát elfogytak azok a gardacsoportosulások, rajok, amikről a régi halászmesterek meséltek. Azóta eltelt 130 év, s a vezérigazgató szerint remény van arra, hogy a gardaállomány ismét felduzzad, és ismét láthatóak lesznek a gardarajok a hegytetőről, mint annak idején. Ma már persze nem subával jeleznek a halászok, hanem mobiltelefonnal, és a halász-eszközök is jelentősen megváltoztak.

A múlt azt üzeni, hogy őrizzük meg a természeti környezetet, és azt a biodiverzitást, amit a Balaton kínál. Az persze nem tett jót a balatoni halállománynak, hogy idegenhonos halfajokat telepítettek be, mint a busa, a törpeharcsa, az amur, de mára az angolnaállomány jelentősen leapadt. A vezérigazgató hangsúlyozza, hogy nem véletlenül kezdtek el a menyhállal foglalkozni, amely őshonos a Balatonban, s a múlt század ötvenes éveiben még a fonyódi móló végéről sok menyhalat tudtak decemberben, januárban a horgászok kifogni. Eppen Tihanyból való az utolsó hivatalos menyhalfogás, ami 1956-ban történt. A cég mindent megtesz annak érdekében, hogy néhány éven belül ismét lehessen menyhalat fogni. Tavaly már telepítettek néhány ezer előnevelt és egynyaras példányt a Balatonba, de az a probléma, hogy csak endemikus példányokat telepíthetnek, olyanokat amelyek a Duna vízrendszeréből származnak. Újabb félezer példányt pedig augusztus 29-én telepítettek, tehát a menyhalállomány – ha lassan is, de – gyarapodik.

Szári Zsolt arról is szólt, hogy öröm látni, hogy az országos halfőző verseny egyre nyitottabbá válik, és nemcsak halászok állnak a bográcsok mögé, hanem horgászok is. Az idei versenyen a Bács-Hoszs csapata (apa és fia: *Horváth István* és a fia, *Bálint*) is ringbe szállt, ők már rendszeres résztvevői a Sobri-kupa rendezvényének. A halász és a horgász is a hallal foglalkozik, így mindkét tábor képviselői jól értenek a halételek elkészítéséhez. Ugyanakkor az is tény, hogy a MAHAL-nak vannak horgászszövetség tagjai, ami jelzi, hogy a halász és a horgász jól megfér egymás mellett. Legyen minél szélesebb tábora a

Az FM hosszú távon támogatja a rendezvényt

A 42. Országos Halfőző Verseny kiemelt támogatója a Földművelésügyi Minisztérium volt. *Udvari Zsolt*, az FM Horgászati és Halgazdálkodási Főosztályának főosztályvezetője a vegyes halételek zsűrijében bírálta a halételeket. A főosztályvezető most először zsűrizett, de tavaly már úgymond „segédkezett” *Szele-Király Andrea* gazdasági ügyekért felelős helyettes államtitkár mellett. *Udvari Zsolt* kellemes élményeket szerzett, mert – ahogy ő is fogalmazott – kiváló szervezőmunkát végeztek a MAHAL munkatársai, s a Tihanyi-félsziget mint helyszín a legjobb választás volt. A balatoni nyár hatásai még érződtek. A kóstolt halételek bár próbára tették az ízlelőbimbókat, de nehéz volt a jók közül a legjobbakat kiválasztani. A 12 halétel nagyon jó minőségben készült, de akadt három kiemelkedően jó étel, amelyek érdemesek voltak az éremszerezésre.

A magyar kreativitás a halételek készítésekor is megnyilvánul, fogalmazott a főosztályvezető. A halászlé, a rántott ponty, a sült keszeg még mindig a legelterjedtebb halételek, de a vegyes kategóriában több innovatív ételt kellett a zsűrinek elbírálnia. A receptek ismertek, például az FM gondozásában is több halas receptkönyv jelent már meg, s az ételek elkészítésével a valódi ízvilág is megjelent. Az ilyen hagyományos versenyekre nagy szükség van, jelentette ki *Udvari Zsolt*. Az, hogy a 42. ilyen versenyt sikerült megrendezni, jelzi a Szövetség erejét, kitartását. Ezeket a rendezvényeken bemutatható, hogy az idehaza termelt halfajokból mennyire változatos halételek készíthetők, s az is, hogy a magyar halászati szakemberek milyen nehéz, áldozatos munkát végeznek annak érdekében, hogy a jó minőségű magyar halak, haltermékek a fogyasztók asztalára kerüljenek. Az igaz, hogy ezeken a versenyeken nem profi szakácsok főznek, de profi halételek készülnek, mivel az egyéni tudás, tapasztalat is megmutatkozik. A főosztályvezető végül azt hangsúlyozta, hogy a Földművelésügyi Minisztérium jövőre is támogatni kívánja a 43. Országos Halfőző Verseny megrendezését, amit *Fazekas Sándor* miniszter az „Állami halgazdálkodási feladatok támogatása” fejezeti kezelésű előirányzatból fog biztosítani. A tárca hosszú távon elkötelezett a rendezvény megtartása mellett, zárta mondandóját *Udvari Zsolt*.

Udvari Zsolt főosztályvezetőt is sokszor állították nehéz döntés elé

Ezen a napon mindenki nyert

Dr. Szathmári László, a MAHAL igazgatója fáradhatatlanul látta el a jó házigazda szerepét. Nem is volt sehol fennakadás, senkinek nem volt egy rossz ízű megjegyzése sem. A komoly munka meghozta a gyümölcsét, a szövetség a Balatoni Halgazdálkodási Non-profit Zrt.-vel közösen szervezte meg a tihanyi versenyt, mégpedig mindenki meglepedésére nagy sikerrel. A helyszínt az önkormányzat térítésmentesen biztosította a szervezőknek, de egyéb szolgáltatásokkal is segítette a verseny zökkenőmentes lebonyolítását. A 44 versenyző 60 haléttel mutatkozott be a szövetség halfőző fesztiválján, amelyen öt zsűri – a dunai, a tiszai halászlé, az afrikaiharcsa-különlegességek, az egyéb halételek és a vegyes haltál kategóriákban – minősítette a halételeket. Azt már csak e sorok írója teszi hozzá, hogy az Unokántri zenekar – amelynek vezetője, gitáros és énekes Szathmári László, és két unokája is fellépett, innen az Unokántri név – fergetes hangulatot teremtett a country és a rock and roll fülbemászó dallamaival.

Ezen a napon mindenki nyer, hangsúlyozta az igazgató. A színes programokban volt néptánc, népzene, country muzsika, valamint újdonságként játszódhat nyitottak a gyerekeknek, ahol kifejezetten halas jellegű képzőművészeti foglalkozások zajlottak a legfiatalabb korosztály számára. A hagyományos haltót is megtartották, s a nap csúcspontja az eredményhirdetés volt, amelyen mindenki izgatottan várta, vajon mit nyert az étele.

Ami a jövőt illeti, az igazgató hangsúlyozta, hogy immár szakmaközi szervezetként fogja a szövetség megrendezni a 43. országos halfőző versenyt, mert erre továbbra is van igény. A jövő évi rendezvényt még rangosabbá teszi, hogy 2017-ben lesz a MAHAL 60 éves.

Bíró Antal az abszolút győztes, mellette Szabó József, az ÖKO 2000 Vállalkozás vezetője, a tavalyi győztes, Szári Zsolt vezérigazgató, Németh István MAHAL elnök és Udvari Zsolt főosztályvezető

Eredmények:

Dunai jellegű halászlé:

1. Hegedűs Zoltán (NAIK HAKI)
2. Szabó János (ÖKO 2000 Vállalkozás)

Tiszai-körösi jellegű halászlé:

1. Somogyi András (ÖKO 2000 Vállalkozás)
2. Kolics Imre (Tógazda Zrt.)
3. Szabó András (ÖKO 2000 Vállalkozás)

Afrikaiharcsa-különlegességek:

1. Kerekes (AKI)
2. Szucsán György (Víz-Hal-Ember Alapítvány)
3. Gyuritz Tibor

Egyéb halétel:

1. Mercs Ágnes (Szabolcsi Halászati Kft.)
2. Fekete Áron (Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt.)
3. Ilku Béla (Szabolcsi Halászati Kft.)

Vegyes haltál:

1. Bíró Antal
2. Hajdú Tamás
3. Grenderdorfné Lengyel Andrea (Hortobágyi Halgazdaság Zrt.)

Abszolút győztes: Bíró Antal

Közönségdíjas: Ilku Béla (Szabolcsi Halászati Kft.)

MOSZ különdíj: Mercs Ágnes (Szabolcsi Halászati Kft.)

Mercs Ágnesnek Horváth Gábor, a MOSZ főtitkára adta át a különdíjat

halfőző versenyeknek, minél többen legyenek részt, ezért a civil látogatók, a halászati közönség előtt is nyitva áll a kapu, mondta a vezérigazgató. A Balaton körül számos halfőző versenyt rendeznek (Balatonlelle, Balatonboglár, Csopak stb.), amelyek leginkább a helyieket mozgatják meg. A vezérigazgató szerint az a fontos, hogy minél többen legyenek, mert így pillanatok alatt kiürülnek a bográcsok, a haltálak, és elviszik a jó híret a változatos halételeknek.

Szári Zsolt végül azt hangsúlyozta, hogy nagy öröm számukra, hogy 21 év után ismét rendezhettek egy országos halfőző versenyt. Az 1995-ben rendezett eseménynek Keszthely adott otthont. A vezérigazgató akkor még ifjú halászként szívta magába a halfőzés tudományát, s azóta készíti úgy a halászlévet, ahogy ott a legjobb főzőktől ellette. Ami a 42. országos versenyt illeti, a vezérigazgató és csapata örömmel nyugtázta, hogy az ország minden részéről érkeztek versenyzők, és a magyar halásztársadalom színe-javát a Balaton parton láthatták vendégül.

Korrekción

Dr. Jeney Zsigmondtól, a NAIK HAKI volt igazgatójától érkezett ez az észrevétel, amit köszönettel vettünk, és szó szerint közlünk.

„Érdeklődéssel olvastam a Halászati Lapok legutolsó számát (2016. augusztus). A HAKI története (Csengeri István tollából) egy kicsit egyenetlenre sikeredett. Sok részletes fejezet után az utolsó 5 év nagyon felületes. Pedig lehet, hogy ekkor történtek az intézet életének igen csak fontos eseményei. Az utolsó két mondat finoman fogalmazva is pontatlanra sikeredett. Gyakorlatilag egyetlen adat sem stimmel! Tisztelettel kérem, hogy ezeket a következő számban korrigálják. Lehet, hogy valamikor az utódaink ezek alapján fogják megítélni a cselekedeteinket.

Itt vannak a pontos adatok:

HAKI vezetők:

Dr. Váradi László főigazgató: 2012. január 20-ig.

Dr. Jeney Zsigmond megbízott főigazgató: 2012. január 26.–2013. július 17-ig

NAIK-HAKI vezetők:

Nagy Attila megbízott főigazgató: 2013. július 18.–2014. június 30.

Dr. Gál Dénes főigazgató: 2014. július 1-jétől.

Segtségét köszönöm, üdvözlettel:

Dr. Jeney Zsigmond.”

A hagyományörző Sobri-kupa

Ha augusztus második hétvégéje, akkor irány Nagybaracska, ahol az idén a 28. Sobri-kupa halfőző versenyt rendezték meg. Sobri Farkas József történelmet írt a halászléfőző tudományával, örökségül hagyva a község vezetésének a róla elnevezett verseny megrendezését. Ez az örökség nem nyűg Bögi István András polgármester és csapata számára, sokkal inkább olyan rendezvény, amelyre az ország több pontjáról és a határon túlról érkeznek versenyzők. Sok a visszatérő szereplő, így a hangulat családias, mindenkinek akad egy-egy jó szava mindenkihez. A helyszín idén is a megszokott Ferenc-csatorna partja, ahol a Bárka Csárda előtti szabad téren felállították a főzősátrakat. Bögi István András polgármesterrel szakítottunk időt egy rövid beszélgetésre.

Egy ilyen nagyszabású verseny megrendezése, mint a 28. Sobri-kupa, rengeteg feladattal jár, de Bögi István András szerint az a fontos, hogy a versenyzők, a baráti társaságok, a vendégek jól érezzék magukat. Sobri örökségét, a nagybaracscai halászlét az idén több mint negyvenen főzték a sátrokban. A verseny elindítása után nem maradhatott el a névadó, és felesége sírjának a megkoszorúzása sem, ahol a polgármester azt hangsúlyozta, hogy Sobri Farkas József bebizonyította, hogy a mindennapok szintjén fontos, hogy mit hagyunk magunk után, akár a közösségünkre, akár a családunkra. Azt, hogy mit teszünk és az milyen értéket képvisel, az utódok dolga eldönteni, de amit Sobri Farkas József megteremtett a bajai – mondjuk inkább, a nagybaracscai – halászlével, az mindenképpen tiszteletre méltó. Olyannyira,

hogy ez a halászlé ma már hungarikummá „nemesedett”. Bögi István hozzátette, hogy amikor a bajai halászléfőző verseny elindult évtizedekkel ezelőtt, akkor kellett az az 5-6 nagybaracscai ember, akinek szándéka, akarata, eszköze volt ahhoz, hogy a bajai rendezvény elinduljon és országos hírűvé nője ki magát – akárcsak a nagybaracscai Sobri-kupa.

Amit Sobri Farkas József tudott a halfőzésről, azt ma csak kevesen tudják. De sok tanítványa van, akik vallják, hogy Sobri-módra főzik a halászléjükét, így öregbítve a nagybaracscai halászlé hírnevét. A polgármester szerint hosszasan lehetne sorolni azok nevét, akik Sobri „köpönyegéből előbújva” országos versenyek egész sorát nyerték. Itt Nagybaracska is számos helyi versenyző vitte el a kupát. Évtizedekkel ezelőtt senki nem gondolta volna, hogy a halászlé ekkora szerve-

FOTÓ: HAJTUN GYÖRGY

Bögi István András: Hosszasan lehetne sorolni azok nevét, akik Sobri köpönyegéből előbújva országos versenyeket nyertek

zőert jelent, s szinte hihetetlen, hogy az embereknek mekkora igényük van arra, hogy valamiféle kohéziós erő összefogja őket. Ez az erő lehet egy étel, nevezetesen a halászlé is. A polgármester több mint másfél évtizede él Nagybaracskaán, s amikor Kalocsáról, a szülővárosából a nősilés révén idekerült, akkoriban gyakran rácsodálkozott arra, hogy hányféleképpen főzik ugyanazt az ételt, a halászlét. De mindenkinek a maga szájíze szerint kell az adott étel főznie, mert az alapvető „technológiában” nincs eltérés, csak az apró fortélyok jelentik a különbözőséget. Az igazi mesterségbeli tudás az apró részletekben bújik meg.

Évről évre nyomon kísérjük a község fejlődését is, így idén sem kerültük meg a kérdést. A polgármester – aki másfél éve vezet a falu közösségét – örömmel számolt be arról, hogy az a széthúzás, ami egy váltás után minden közösségben megjelenik, mára már felszámolódott, a közösség egységgé kovácsolódott. Lehet, hogy ma nincsenek olyan nagy álmok, mint amilyeneket az előző vezetés megfogalmazott, de a kisebb lépték már sok kézzel fogható eredményt is hozott. Nagy előrelépést jelentett, hogy sok tárgyi eszköz (a traktortól a kisbuszon keresztül, a fűnyíró traktoron át a kézi szerszámokig) vásárolt az önkormányzat, amivel a munkások munkáját segítik. Az önkormányzat 41 embert foglalkoztat a START program keretében, míg harmincan egyéb közfoglalkoztatásban dolgoznak. A pol-

Ragadics Zoltán, a Nagybaracscai Művelődési Ház vezetője a kezdetektől szervezi a Sobri-kupát, hiszen harmincegy éve, hogy itt dolgozik. Végvári József volt az előd, aki „kitalálta” a halfőző versenyt. A környező nyolc település művelődési házának a vezetője fogott össze, és mindegyik településről egy-egy halfőző versenyző érkezett Nagybaracskaára. A versenynek gyorsan híre ment a régióban, s évről évre nőtt a versenyzők létszáma. Az elmúlt 28 évben volt olyan esztendő, hogy 93 versenyző állt a bográcok mellé. Az utóbbi években 50-60 fő a rendszeres résztvevő, bár az idén csak 43-an neveztek.

A vezetőnek azonban nem csak erről az egy rendezvényről kell gondoskodnia, hiszen a ház fenntartása érdekében egész évben, folyamatosan kell a programokat szervezni. Ilyen körülmények között nem könnyű a talpon maradás, mert már év elején tudni kell, hogy melyik zenekart kell meghívni, milyen együttesekkel kell fellépni stb. S az augusztus 20-i falunap megszervezése is komoly feladat, mert gazdag programot kell biztosítani. Utcabál, néptáncgyűttes, színjátékos csoport, vasból készült szobrok kiállítása mind-mind szerepelt a programban, s mindemellett a gyermekek szórakozásáról is gondoskodni kell. Az augusztus 20-i ünnepséget színesítette az is, hogy itt adták át a Nagybaracska Embere Díjat.

Ragadics Zoltán: A ház fenntartása érdekében egész évben, folyamatosan kell a programokat szervezni

A 28. Sobri-kupa Halfőző verseny végeredménye

Vegyes kategória: 17 nevező

I. Bíró Antal – Baja

II. Dobszay Győző – Pörboly

III. Gyuricza Tibor – Hercegszántó

Dunai kategória: 26 nevező

I. Gyuricza Tibor – Hercegszántó

II. Csernik Ferenc – Bácsbokod

III. Horváth Norbert – Hercegszántó

A dunai kategória első helyezettjét a MAHAL meghívta a Tihanyban megrendezett 42. Országos Halfőző Versenyre.

gármester azon dolgozik, hogy az önkormányzat szárnyai alatt dolgozóknak minél jobb körülményeket biztosítson, és hosszú távon éljen a foglalkoztatás lehetősége. Egy kis faluban nincs elegendő eszköz ahhoz, hogy munkahelyeket teremtsenek, hogy szociális szövetkezetet alakítsanak, de minden lehetőséget ki kell használniuk.

Nagy eredmény, hogy a Füzes-szigettel kapcsolatos, másfél éve tartó pereskedés lezárult, mégpedig peren kívüli megegyezéssel. Szeptemberben írják alá a szerződést arról, hogy az önkormányzat visszavásárolja a területet, amelyhez 67 hektáros szántóföld is tartozik. A Bárka csárda előtti terület – ahol a Sobri-kupa versenye zajlik – sorsa továbbra sem rendeződött, az önkormányzat a tulajdonossal megegyezett abban, hogy a terület rendben tartása fejében az önkormányzat bérleti díj nélkül használhatja a területet a falu rendezvényeinek megtartásához. A START program keretében kertészetet indított az önkormányzat, amelyben tizenötén dolgoznak, s a térkő gyártása is megvalósult. A polgármester úgy gondolja, hogy a családoknak, családfeleknek az a legfontosabb, hogy stabil munkahelyen elegendő jövedelemmel biztonságban tudják a családjukat. A falu határában lévő ipari parkban az állattartó telep jól működik. De itt is van egy tisztázatlan örökség, mivel az előző önkormányzati vezetés eladott egy 14 hektáros területet napelempark létesítésére. Nos, ebből a tervből semmi nem valósult meg, másfél éve egyezkednek a tulajdonossal, de nem jutottak dűlőre, itt is pereskedés indult a tervezett beruházás megvalósításának a hiánya miatt. A polgármester szeretné, ha ez a terület is visszakerülne önkormányzati tulajdonba, mivel erre a területre is volt az önkormányzatnak visszavásárlási joga.

S jó hír, hogy a Mogyi Kft., amelynek a tulajdonosa Kenyeres Imre, a nagybarackai halastavakat rendbe tette, beindult a tavakban a haltermelés. Nemcsak Nagy-

barackán, hanem Szakmárban is vettek egy halastavat, ahol szintén termelik a halat. Az önkormányzat minden segítséget megad a vállalkozásnak ahhoz, hogy a haltermelés ismét felfusson. Már tavaly is és az idén is nagybarackai pontyból főzték a versenyzők a halászlét. További jó hír, hogy szeptember elsejétől a Kalocsa-Kecskemét egyházmegye lesz a fenntartója az iskolának és az óvodának. Az intézmény a környező településeknek is segít a gyerekek elhelyezésében, tanítatásában, mégpedig keresztény szellem-

ben. A horgászturizmus fejlesztése is kínál lehetőséget, hiszen a Ferenc-csatorna az egyik kedvenc horgászhelye a helyi és környékbeli lakosságnak. IPA-pályázatot adtak be a határon átívelő program megvalósításához, Bögi István András bízik abban, hogy 1–2 éven belül meg is valósulnak a fejlesztések.

Ami pedig a Sobri-kupát illeti, a polgármester szeretné, ha még sok kerek évfordulót megérne a rendezvény.

Úgy legyen!

H. GY.

Szarvasi halas napok az egészséges életmód jegyében

A Víz-Hal-Ember Közhasznú Alapítvány célja a halas gasztronómia, illetve a halételek fogyasztásának népszerűsítése (népi étkezési szokások) és hagyományainak ápolása, továbbá a természet-, és környezetvédelem, ezen belül is a vizes élőhelyek, a halfauna és ezek védelmének népszerűsítése. Az alapítvány 2011-ben indította útjára a Szarvasi Horgász és Halas Gasztronómiai Napokat, melyet idén megújult vezetéssel, továbbra is magas színvonalon rendezték meg 2016. augusztus 5-6-án Szarvason, a Kacsató partján. A rendezvénysorozatról Kakuk Csabával, az alapítvány kuratóriumi tagjával beszélgettünk.

Az idei rendezvény már a negyedik a sorban, kezdte mondandóját Kakuk Csaba. Nem ez az egyetlen ilyen típusú rendezvényük, hiszen több más településhez kötődő halas események szervezésében is aktívan részt vesznek. Mindezt az alapító, Dr. Dezső István „szellemi útmutatása” alapján, mivel ő határozta meg az elérendő célokat. A kuratórium az alapító okiratnak megfelelően tevékenykedik és gazdálkodik. Érdekes idézni a Víz-Hal-Ember Közhasznú Alapítvány alapító okiratából. „Az alapítvány célja, hogy a halas gasztronómiát, illetve a halételek fogyasztását népszerűsítse (népi étkezési szokások) és hagyományait ápolja. Cél a természet- és környezetvédelem, ezen belül is a vizes élőhelyek, a halfauna és ezek védelmének népszerűsítése, a vizes élőhelyek, illetve a vízhez kötődő őshonos halállományok értékmegőrzése, a környezetvédelemben illeszkedő halgazdálkodási, halászati, horgászati tevékenység elősegítése, a hagyományos halászati, horgászati kultúrák felkutatása és helyreállítása.” A halászati, horgászati hagyomány és kultúra őrzése, gondozása, az őshonos halfajok

FOTÓK: HAJTUN GYÖRGY

Kakuk Csaba: Az alapítványban folyó szerteágazó tevékenység mindegyike a vízhez, a halhoz és az emberhez kötődik

fennmaradásának elősegítése ugyancsak az elérendő célokhoz tartozik.

Kakuk Csaba hangsúlyozta, hogy az alapítványban folyó szerteágazó tevékenység mindegyike a vízhez, a halhoz és az emberhez kötődik, tehát komplex módon fogják össze a különböző terüle-

▶ teket. Az alapítvány a mezőgazdasági kiállítások rendszeres szereplője (OMÉK, Kaposvár, Hódmezővásárhely, Debrecen stb.), amely megjelenésekkel az a céljuk, hogy az alapítvány tevékenységét népszerűsítsék. Fontos ez abból a szempontból is, hogy a magyar ember szemléletét változtatni kell, már ami a halhoz, a vízhez kötődik. Fontos, hogy tudatosítsák az emberekben, hogy a hal és természetes vizeink milyen értéket képviselnek, mennyire fontos a halfogyasztás növelése népegészségügyi szempontból. Az alapítvány leginkább a gyermek korosztályt próbálja megnyerni a maga ügyének, mivel őket még nem „fertőzte meg” a társadalmi gondolkodás, mint a felnőtteket. A kurátor ezért is jelentette ki, hogy minden rendezvényükön a gyerekek állnak a középpontban, legyen az a Víz Világnapja, a szarvasi halas nap vagy országos mezőgazdasági kiállítás.

Kakuk Csaba a tevékenységükkel kapcsolatban elmondta, hogy nemcsak természetes vizeken dolgoznak, hanem a tógazdaságokra is odafigyelnek. Az ala-

természetvédelmi, vízgazdálkodási tevékenység folyjon.

Mint minden társadalmi szervezetnek, a közhasznú alapítványnak is az anyagi feltételek megteremtése a legnagyobb gond. Az alapítvány működéséhez nem jut semmilyen támogatás, így a rendezvényeket legtöbbször pályázati és szponzori forrásokból tudják megvalósítani. Így elég nehéz dolgozni, már csak azért is, mert mint közhasznú alapítvány, profitszerző tevékenységet korlátozottan végezhetnek. Nagy segítséget az jelent, hogy a Nemzeti Művelődési Intézet indított egy kulturális közfoglalkoztatói programot, amely arról szól, hogy a közfoglalkoztatottak is segíthetnek a rendezvények szervezésében, a programok lebonyolításában. A célok megvalósításának tehát az anyagi erők hiánya szab korlátokat, mivel a szponzori tevékenységre sem lehet már úgy számítani, mint korábban. A szarvasi rendezvényről azonban ez nem mondható el, mert a szarvasi kisközösségek kitétek magukért, és az esemény mellé álltak. Sok segítséget adott a szarvasi önkor-

javulhatna, ha a jelenleginél több halat fogyasztanánk. Népegészségügyi érdek a halfogyasztás növelése, mert nemcsak az Európai Unióban, hanem a világ többi országában is négyszer-öttször több halat fogyaszt a lakosság egy főre vetítve, mint a magyar. A divatosabbá váló egészséges életmódnak pedig szerves része a halételek fogyasztása.

A szarvasi programot is az egészséges életmód jegyében szervezték, ami a program kínálatát is meghatározta. A szombati egész napos programot egy pénteki esti zenés program előzte meg, amelyen sokan, több mint ezren vettek részt. Egy partner civil szervezet, a Szarvas Város Barátainak a Köre szombatra társrendezvényt szervezett, és egész napos ingyenes szűrővizsgálatokat végeztek, egészségügyi tanácsokat adtak a látogatóknak. Az önkéntes véradók is adakozhattak. Szombat délelőtt főzőverseny zajlott, négy kategóriában: körösi és dunai halászlé, afrikai harcsából készült ételek és vegyes halételek. A versenyre nevezettek – csapatok, civil szervezetek képviselői, családok, egyéni versenyzők – nem először álltak a bográcsok és a táborigényező sülők mögé. A főzést vidám népzenei program színesítette.

A rendezvény fő eseményei azonban a gyerekeket célozták meg. Nem véletlen, hogy a több ezer látogatónak csaknem fele gyerek volt. S hogy a halas szakma is képviselje magát, erről a HAKI gondoskodott, hiszen három darab hét-száz literes akváriumban mutatta be a hazai halfajok legjavát. A cégek maguk is szerveztek a tevékenységüket bemutató programokat. A Körös-Maros Nemzeti Park, az Alföld Vízi Rt. szintén vonzó gyerekprogramokkal várták a legfiatalabb vendégeket. A Halközbánság Lovagrend – amely stratégiai partnere az alapítványnak – is kitétt magáért, igen kapós halakozásokkal csábították a közönséget. Hosszú sorok kígyóztak a sátruk előtt. A HAKI halászmestere, *Kalmár Mihály* pedig a haltisztítás szakszerű folyamatát mutatta be, míg *Józsa Vilmos* a halélettanról tartott közérthető előadást. Kitelepült a Szarvasi Arborétum, a Kákafoki-holtág hasznosítója, a Körösszegi Nonprofit Kft. A szentesi Koszta József Múzeum a halászati gyűjteményéből állított ki látványos darabokat, s a múzeum képviselői gyerekprogrammal is készültek. A szarvasi városi könyvtár a program szervezők szintjén a gyerekekre fókuszál. A Kacsaváros is zajlottak vizes események, a bátrabbak gyermekhorgászversenyen, kenumaratonon és úszóversenyen mérték össze az erejüket.

H. GY.

A vásár is vonzotta a közönséget

pítvány mindkét halas érdekképviseletnek a tagja, vagyis a tógazdasági vonal is erős, annál is inkább, mert Kakuk Csaba mint a HAKI korábbi munkatársa ezzel a területtel foglalkozott. A haltenyésztés és a horgászat szorosan kapcsolódik egymáshoz, fogalmazhatunk úgy is, hogy az akvakultúra szerves része mindkét terület. A kurátor kiemelte azt a konferenciát, amelyet a Kárpát-medence egészének halászati szabályozásával kapcsolatban rendeztek. A szegedi konferenciára a határon túlról (Románia, Ukrajna, Szerbia, Horvátország, Szlovénia, Szlovákia stb.) is érkeztek szakemberek és a szakigazgatás képviselői, mert az alapítvány fontosnak tartja, hogy az egységes vízgyűjtő rendszeren összehangolt, egyeztetett

mányzat, a megyei önkormányzat, a Földművelésügyi Minisztérium, sőt vállalkozók is a magukénak érzik a rendezvényt. A programot hirdető plakáton hosszú volt a szponzori névsor.

Az alapítvány céljai közül – az anyagi nehézségek ellenére – már több is megvalósult. Ide sorolható a halgasztrónómia népszerűsítése azzal, hogy megrendezték a IV. Szarvasi Horgász, és Halas Gasztrónómiai Napokat, amely – hála az említett segítségnek – „önjáróvá vált”. Mindez persze nem jelenti azt, hogy ne lenne folytatása, s az alapítvány felhagyna a szervezéssel. Kakuk Csaba úgy fogalmaz, hogy a halfogyasztás népszerűsítése soha véget nem érő folyamat, mivel az ország lakosságának az egészségi állapota sokat